

Landelijk bureau

Jaaroverzicht 2021

KansPlus

Inleiding

In dit jaaroverzicht geven wij een samenvatting van de werkzaamheden van KansPlus in 2021.

KansPlus is een belangenorganisatie voor mensen met een verstandelijke beperking. Het merendeel van onze leden bestaat uit ouders, broers en zussen van mensen met een verstandelijke beperking. Ook mensen met een beperking zijn lid van KansPlus.

De opdracht die KansPlus zichzelf stelt is het bevorderen van een goede kwaliteit van leven voor mensen met een verstandelijke beperking. We vertalen dit in drie kerntaken.

- *Belangenbehartiging.* Dit doen we zowel landelijk als lokaal in de richting van de politiek, zorgaanbieders en andere beleidsbepalende organen en organisaties.
- *Dienstverlening.* Ondersteuning en advisering van individuele leden via het Kennis- en adviescentrum en ondersteuning van cliëntenraden en via VraagRaak, het steunpunt medezeggenschap van KansPlus.
- *Ontmoeting.* Recreatieve activiteiten voor mensen met een verstandelijke beperking, ledenvergaderingen en themabijeenkomsten.

In het land werken onze 40 ledengroepen samen met de leden aan dezelfde missie. Iedere ledengroep draagt op een eigen wijze bij. Sommige ledengroepen organiseren mooie activiteiten waar de mensen waar het om gaat heel gelukkig van worden en waardoor ze ook deel kunnen uitmaken van een netwerk dat zich buiten een zorginstelling bevindt. Andere ledengroepen focussen zich meer op de belangenbehartiging op lokaal niveau en lobbyen voor beter vervoer, goede dagbesteding, betere toegankelijkheid, meer oog voor mensen met een verstandelijke beperking. En er wordt hard gewerkt. Dat zien we in de tijdschriften die we onder ogen krijgen, op sociale media en dat horen we in contacten die we hebben.

Het landelijk bestuur van KansPlus is trots op de ledengroepen en weet dat zij vaak met beperkte menskracht zich optimaal en op vrijwillige basis inzetten voor een mooi leven voor mensen met een verstandelijk beperking. Hier past alleen maar hele grote waardering voor. In 2021 zijn veel activiteiten door de coronapandemie helaas niet doorgegaan omdat elkaar fysiek ontmoeten niet of nauwelijks mogelijk was. Daardoor hebben veel ledengroepen geen activiteiten kunnen organiseren en is op andere manieren contact met leden geweest.

Dit jaaroverzicht is opgebouwd langs de lijnen van het strategisch beleidsplan 2019-2023. Het strategisch beleid bestaat uit zes bouwstenen. Zij staan niet los van elkaar.

Landelijk bureau

De zes bouwstenen zijn:

1. Versterking van de dienstverlening
2. Een dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen
3. Een inhoudelijk herkenbare koers met een aantal speerpunten
4. Lokale belangennetwerken
5. Samenwerking
6. Zorg voor medewerkers

Inhoud

Bouwsteen 1: Versterking van de dienstverlening	4
1.1 Kennis- en adviescentrum	4
1.2 VraagRaak en Medezeggenschap	5
Bouwsteen 2: een dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen	6
2.1 Samenwerking met ledengroepen	6
2.2 Familieverenigingen en familiebeleid	7
Bouwsteen 3: een inhoudelijk herkenbare koers	7
3.1 Landelijke belangenbehartiging	7
3.2 Dementietafels en het programma Samen kom je verder	10
Bouwsteen 4: lokale belangenbehartiging	10
Bouwsteen 5: Samenwerking	11
Bouwsteen 6: Zorg voor medewerkers	11
6.1 Bureau organisatie	12
6.2 Financiën en administratie	12
6.3 Public relations en communicatie	13
6.4 Het bestuur	14
Slotwoord	15
2021 in getallen	16

Bouwsteen 1: Versterking van de dienstverlening

1.1 Kennis- en adviescentrum

Het Kennis- en adviescentrum adviseert individuele leden, ledengroepen, cliëntenraden en familieverenigingen. Ook personen die geen lid zijn van KansPlus krijgen eenmalig advies. Het Kennis- en adviescentrum kan zowel op landelijk niveau als voor geïnteresseerde ledengroepen een overzicht geven van de signalen die ontvangen worden. Niet alleen onze leden hebben contact met het Kennis- en adviescentrum, ook potentiële leden, organisaties, studenten en onderzoekers nemen contact op.

Het Kennis- en adviescentrum biedt een luisterend oor, beantwoordt vragen, geeft advies, informatie en stelt mensen in de gelegenheid deelgenoot te worden van vergelijkbare ervaringen van lotgenoten. Het Kennis- en adviescentrum is per telefoon en per e-mail bereikbaar.

Medewerkers maken, na toestemming en met inachtneming van de AVG, een verslag van de contacten in het relatiebeheersysteem. Contacten zijn vaak meermalig.

Het Kennis- en adviescentrum was in 2021 gedurende 50 weken 4 ochtenden per week telefonisch bereikbaar.

Ook in 2021 had een deel van de contacten een relatie met de coronapandemie; 15% van het totaal aantal vragen ging over coronavaccinaties. Ten opzichte van 2020 waren er minder vragen over bezoeksregeling en dagbesteding in relatie tot coronamaatregelen.

In 2021 hebben we door middel van 3 video-bijeenkomsten onze leden op de hoogte gehouden van de coronamaatregelen in de gehandicaptensector. Hiervoor hebben we zo'n 2500 leden uitgenodigd via e-mail. Tijdens deze video-bijeenkomsten konden leden ook hun ervaringen delen. Gemiddeld waren daar 25 leden bij aanwezig. Deze ervaringen hebben we meegenomen als signalen in onze overleggen met diverse partijen, zoals VWS en de cliënten- en patiëntenorganisaties. In 2021 hebben we 4 video-bijeenkomsten georganiseerd in de periode januari tot augustus. In januari heeft KansPlus meegewerkt aan een webinar voor cliënten, hun persoonlijk begeleiders en ouders/verwanten over coronavaccinaties.

Naast corona gerelateerde vragen en signalen waren er, net als in voorgaande jaren, vragen en signalen waarbij vaak sprake was van complexe situaties die een langduriger traject vragen. Regelmatig verwijzen we door naar een onafhankelijk cliëntondersteuner. We doen dit door een zogenaamde 'warme overdracht'. In 2021 is dit in 7% van de totale registraties gedaan. Dit is een stijging ten opzichte van eerdere jaren.

Naast vragen beantwoorden signaleren we ook relevante onderwerpen. Deze signalen gebruiken we waar nodig om met onderbouwing te kunnen reageren naar de overheid en andere betrokken instanties. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van DigiD door wettelijk vertegenwoordigers die niet gemachtigd kunnen worden wegens wilsonbekwaamheid van de betrokkene.

Op bladzijde 17 van dit jaaroverzicht vindt u een overzicht van de belangrijkste onderwerpen waarover er contact is met het Kennis- en adviescentrum.

In november is een digitale bijeenkomst voor naasten georganiseerd over moeilijk verstaanbaar gedrag bij mensen met een verstandelijke beperking in het kader van het [projectWAVE](#) waarin KansPlus als deelnemer in het netwerk verbonden is.

KansPlus is in 2021 actief betrokken bij:

- Podcastserie MensenMensen; een podcastserie over het leven van mensen met een (ernstig meervoudige) beperkingen de gezinnen waarin zij opgroeien. In samenwerking met EMB Nederland, vereniging in Angelman Syndroom Nederland, Netwerk Rndom en Sien. <https://www.kansplus.nl/webwinkel-en-downloads/winkel/diversen/podcastserie-mensenmensen/>
- Netwerk Digitale Inclusie. Dit is een nieuw initiatief van diverse organisaties van mensen met een beperking, psychische kwetsbaarheid en ouderen. Het is van belang dat digitale identificatiemiddelen, websites en apps op korte termijn toegankelijk, gebruiksvriendelijk en begrijpelijk worden gemaakt. Dit kan alleen als de eindgebruiker structureel betrokken wordt bij het ontwerpproces.

Het Kennis- en adviescentrum wordt bezet door een consulent, een coördinator en zeven ervaringsdeskundige vrijwilligers. De vrijwilligers en medewerkers krijgen regelmatig bijscholing op het gebied van relevante onderwerpen. In 2021 zijn zij, naast het informeren over de maatregelen betreffende corona en wat daarmee samenhangt, bijgeschoold over erfrecht en beschermingsmaatregelen. Aan deze digitale bijeenkomsten hebben ook vrijwilligers en medewerkers van SienEigenwijs en EMB Nederland deelgenomen.

Door op te hoogte te blijven van actuele gebeurtenissen in de zorgwereld blijven onze medewerkers en vrijwilligers in staat om hun kennis in te zetten voor onze (potentiële) leden.

1.2 VraagRaak en Medezeggenschap

VraagRaak is het steunpunt medezeggenschap van KansPlus. Het Steunpunt is er voor cliëntenraden, verwantenraden, familieverbanden/verenigingen en ledengroepen.

Het aanbod aan trainingen en cursussen is geactualiseerd. Er is een divers aanbod van digitale en fysieke workshops. Ook is er de mogelijkheid om workshops en cursussen op maat te geven en geven we advies en ondersteuning.

In 2021 is een aantal fysieke en digitale bijeenkomsten georganiseerd voor cliëntenraden. Mede vanwege corona hebben de meeste bijeenkomsten geen doorgang gevonden omdat er te weinig belangstelling was.

Net als in 2020 verleent VraagRaak ondersteuning aan de cliëntenraad van Albero Zorggroep. De cliëntenraad komt vier maal per jaar bijeen. Daarnaast is een aantal bijeenkomsten waar cliëntenraadsvertegenwoordiging wenselijk is. Vanuit VraagRaak wordt een onafhankelijke ondersteuner/ coach geleverd.

In 2021 is een aantal maal een digitale bijeenkomst georganiseerd voor cliëntenraden en verwantenraden over het contact met de achterban en het gebruik van Zorgkaart Nederland. Hiervoor ontving KansPlus via het programma ‘Volwaardig leven’ een kleine subsidie.

Ook in 2021 is in december een cliëntenradencongres georganiseerd in samenwerking met het LSR: ‘De kunst van de medezeggenschap’. Door de toen geldende coronamaatregelen een digitaal congres: met een programma voor cliënten en hun ondersteuners en een programma voor naasten en professionals. Er waren 400 aanmeldingen voor het congres. Naast leden van de cliëntenraad keken er ook veel verwanten, vertegenwoordigers en professionals, zoals ondersteuners van de medezeggenschap en beleids- en stafmedewerkers, naar het congres. Vanuit heel Nederland deden mensen mee. Na de gezamenlijke start volgden de twee programma’s met als onderwerpen zichtbaarheid van de cliëntenraad en kwaliteiten in de medezeggenschap in het programma voor cliënten en hun ondersteuners. Professionals en naasten konden zich verdiepen in het Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg en in het werk van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden.

Kijk voor een terugblik op: <https://www.vraagraak.nu/2021/12/16/terugblik-congres-clientenraden-gehandicaptenzorg-3-december-2021/>

Bouwsteen 2: een dynamische organisatie met ruimte voor ontmoeting en het delen van ervaringen

2.1 Samenwerking met ledengroepen

Er is het landelijk bestuur veel aan gelegen om de continuïteit van de lokale activiteiten te ondersteunen. Daarnaast is het belangrijk dat ledengroepen meer van elkaars ervaringen en kennis gebruik kunnen maken. Ledengroepen zijn voorzien van informatie over allerlei noodzakelijke administratieve processen die het werken met vrijwilligers faciliteren. Bijvoorbeeld vrijwilligersbeleid, reglementen en financiën.

Een gedecentraliseerde vereniging brengt met zich mee dat het voor het landelijk bestuur niet gemakkelijk is om zicht te hebben op processen die zich binnen de ledengroepen afspelen en waarvoor het landelijk bestuur verantwoordelijkheid draagt.

De vereniging ziet zich geplaatst voor een herinrichting van de verhouding met ledengroepen die enerzijds de voortgang van de lokale activiteiten borgt en anderzijds de vereniging in de positie brengt waarin zij haar verantwoordelijkheid integraal kan dragen. In 2021 is een start gemaakt met deze herinrichting. Afronding ervan zal plaatsvinden in 2022.

Spelden van Verdienste:

In 2021 zijn 8 Gouden Spelden uitgereikt: aan Hans Baudoin van de ledengroep Astensomeren-Deurne en aan Arnold Timmermans, Coby Nieuwenhuizen, Gerrit van der Steeg, Hek van der Donk, Kitty Tholen, Stan Reniers en Theo Teil van Zwemclub het Zeepaardje wat verbonden is aan de ledengroep Eindhoven-Helmond-de Kempen.

De heer Hans van den Berg van de ledengroep Utrecht ontving de Zilveren Speld van Verdienste.

2.2 Familieverenigingen en familiebeleid

Er is een aantal familieverenigingen buitengewoon lid van KansPlus. KansPlus wil hen met raad en daad terzijde staan.

Ook in 2021 is er aandacht geweest voor het bevorderen van het familiebeleid in zorginstellingen. In overleggen met het ministerie van VWS, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en andere patiënten-en cliëntenorganisaties is gepleit voor een grote betrokkenheid van familie, zodat er op maat gekeken kan worden naar wat van belang is voor deze unieke persoon en zijn/haar netwerk.

Verder heeft KansPlus een aantal familieverenigingen actief bijgestaan met adviezen. Dit heeft onder andere geresulteerd in een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) waarin de positie van cliëntvertegenwoordigers als in familieverenigingen bij fusietrajecten **wordt versterkt**. In februari 2021 oordeelde het CBb dat een familievereniging in de langdurige zorg een “andere betrokkene” is die naast de cliëntenraad zorgvuldig betrokken dient te zijn bij een fusie en dat daarover gerapporteerd dient te worden door de fusiepartners. Dit omdat op basis van wetgeving “familie” uitdrukkelijk genoemd is. Door deze uitspraak en de daarop volgende herziening van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) op een eerder besluit is vast komen te staan dat familie en familieverbanden bezwaar kunnen indienen bij NZa tegen een fusie indien zij van mening zijn dat zij niet zorgvuldig betrokken zijn in de voorbereiding naast de cliëntenraad. NZa kan nu een dergelijk bezwaar niet terzijde schuiven door te stellen dat familie of een familieverband “niet ontvankelijk” is en dus het bezwaar niet meer inhoudelijk behoeft te behandelen.

Bouwsteen 3: een inhoudelijk herkenbare koers

In de belangenbehartiging hanteert KansPlus zowel op landelijk als op lokaal niveau een consistente lijn die we terugvinden in onze standpunten en activiteiten.

Deze lijn bestaat uit de volgende elementen:

- kwaliteit van zorg moet herkenbaar resulteren in kwaliteit van leven voor mensen met een verstandelijke beperking op alle levensterreinen.
- de rechten en behoeftes van mensen met een verstandelijke beperking moeten het uitgangspunt zijn bij beleidsvorming en vormgeving van zorgprocessen.
- erkenning van de ervaringsdeskundigheid van naasten en van de noodzaak dat naasten een volwaardige plaats in het leven van de persoon met een beperking moeten hebben en houden.

3.1 Landelijke belangenbehartiging

Ook in 2021 is in het kader van coronapandemie actief ingezet op de positie en het welzijn van mensen met een verstandelijke beperking en hun naasten. KansPlus heeft opgetreden als woordvoerder van verschillende vg-organisaties in samenwerking met leder(in) en de VGN. Dit heeft onder andere geresulteerd in een update van de handreikingen voor bezoek en logeren.

Als KansPlus hebben we steeds aangedrongen op maatwerk. De belangrijkste speerpunten daarbij waren: aandacht voor kwaliteit van leven, zorgvuldige risico afweging zowel op medisch als sociaal-emotioneel gebied, dialoog met cliënten en naasten over persoonlijke vrijheid en contact met familie, inzet van beschermende maatregelen en tests om contact met familie mogelijk te maken.

KansPlus is betrokken geweest bij de totstandkoming van het sectorplan Gehandicaptenzorg ten tijde van de zogenaamde fase 3 van de COVID-19 pandemie. Het doel van het sectorplan GHZ is om op landelijk niveau aan te geven wat belangrijke factoren zijn voor de gehandicaptenzorg tijdens zo'n ernstige crisis (fase 3 pandemie). Ook is het sectorplan GHZ een hulpmiddel voor zorgaanbieders GHZ om in aanloop naar fase 3 zowel lokaal als regionaal afspraken te maken om adequaat te handelen zowel in de voorbereidende fase als tijdens fase 3 van de COVID pandemie. Aandacht is gevraagd voor opname in ziekenhuis van mensen met een verstandelijke beperking. De praktijk liet zien dat dit nauwelijks gebeurde. In het sectorplan is opgenomen: Indien sprake is van opname op een cohortafdeling of een verwijzing naar specialistische ziekenhuiszorg, is het belangrijk dat de overgang van zorg wordt besproken met cliënten en naasten en dat extra zorg/begeleiding, waar mogelijk, wordt georganiseerd.

KansPlus richt zich in het kader van de landelijke belangenbehartiging op acties specifiek vanuit de VG-sector en zal met nadruk aandacht vragen voor kwesties die vanuit de achterban worden aangereikt dan wel vanuit de landelijke ontwikkelingen opdoemen. We zijn meedenkende partners bij ontwikkelingen die van belang zijn voor onze doelgroep. Onze focus ligt op goede zorg, bekostigingswijze zorg, wonen, recreatie, onderwijs, arbeid of activiteiten, emancipatie, deskundigheid professionals, governance en bij familiebeleid en (mede)zeggenschap in instellingen.

Verder wordt KansPlus regelmatig gevraagd door stakeholders als Vilans, VGN, VWS, Nza, Zorginstituut e.d. om mee te denken en mee te spreken over tal van onderwerpen. We constateren dat KansPlus ook in het kader van de landelijke belangenbehartiging een steeds stevigere positie ontwikkelt. Veel organisaties weten ons te vinden en benaderen ons om de stem van de cliënt en naaste te horen.

Een aantal voorbeelden:

- Digitaal Platform Slim Gezond <https://www.getwiseid.eu/>
- Het verbeteringsignalement naar aanleiding van het 'Samen een modus zoeken'- ervaringskennis van verwanten. In 2022 zal een cliënt- en verwantenversie van de richtlijn Probleemdrag gemaakt worden.
- SKILZ: vanuit KansPlus zijn we betrokken bij de ontwikkeling van diverse richtlijnen waarmee de kwaliteit van zorg verbeterd moet worden, zoals de ontwikkeling van een richtlijn palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en een richtlijn voor de vaststelling van wilsbekwaamheid van mensen met een verstandelijke beperking. Vanuit KansPlus leveren we de voorzitter van de ervaringsraad voor SKILZ (Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg). Door deze stichting worden meerdere kwaliteitsrichtlijnen ontwikkeld.

- Werken aan een vernieuwend kwaliteitskader gehandicaptenzorg. KansPlus maakt deel uit van de stuurgroep. Ook heeft KansPlus medewerking verleend aan een tweetal externe visitaties rondom het kwaliteitsrapport bij twee grote instellingen.
- Bijdrage aan de verdere ontwikkeling en eerste wetevaluatie van de wet zorg en Dwang.

In 2021 is gewerkt aan de volgende projecten:

- Vanuit het programma 'Volwaardig Leven' is het afgelopen jaar ongeveer 30 maal een digitale bijeenkomst georganiseerd voor ouders met een kind met een beperking op een school voor speciaal onderwijs of kinderdagcentrum. Deze bijeenkomsten waarin informatie wordt gegeven over de Zorgwetten in Nederland worden goed bezocht. Hiervoor was een samenwerking met ClientondersteuningPlus. Ook zij hebben ruim 20 bijeenkomsten bemenst. Door KansPlus is een inleider geleverd voor 10 van de 30 bijeenkomsten.
- In 2021 is gestart met een pilot samen met ClientondersteuningPlus om met 50 gezinnen een GoedLevenPlan op te stellen. In PlusPunt is hierover een paar maal een artikel verschenen. Vanwege corona is deze pilot verlengd tot 1 juli 2022. Naar verwachting zal er een handreiking ontwikkeld worden voor onafhankelijk clientondersteuners. Ook is er gewerkt aan een digitale omgeving van het GoedLevenPlan www.eengoedlevenplan.nl
- Zorgkaart: KansPlus maakt deel uit van de projectorganisatie rondom Zorgkaart Nederland. De vragenlijsten voor cliënten zijn aangepast, er wordt nagedacht over een andere manier van het afnemen van interviews, er worden trainingen ontwikkeld voor interviewbureaus. KansPlus heeft zelf ook een aantal interviewers opgeleid die in gezet kunnen worden om interviews af te nemen bij cliënten en naasten.
- Samen Sterk Dagen: De samenwerkdagen in het kader van 'Volwaardig leven' zijn verplaatst naar 2021. KansPlus heeft actief bijgedragen aan deze SamenSterkdagen.
- Digitale tool '[Wat als ik het niet meer kan?](#)' De tool is opgebouwd rond vragen van naasten en geeft verschillende richtingen aan om met de vraag 'Wat als ik het niet meer kan?' om te gaan. Rondom verschillende thema's zoals bewustwording, zorg en wonen, omgaan met emoties, de mensen om je heen. De tool is ontwikkeld door Nivel en zal de komende jaren door KansPlus, Vilans en (Sch)ouders onder de aandacht en actueel gehouden worden.
- De toerusting van familie en cliënten in het nieuwe landschap van zeggenschap en inspraak binnen de verstandelijk gehandicaptenzorg. Dit project is reeds in 2019 gestart, maar door de coronamaatregelen kon het pas tot uitvoer worden gebracht eind 2021 en 2022. Het doel van het project is modulaire trainingen te ontwikkelen voor cliënten en naasten op lokaal en centraal niveau. Er worden trainingen gegeven om kennis en vaardigheden te ontwikkelen ook op het gebied van de dialoog. Hiervoor wordt lesmateriaal gemaakt. Het project sluit in 2022 op 11 juni af met een werkconferentie.

3.2 Dementietafels en het programma Samen kom je verder

Sinds 2016 heeft KansPlus het project 'Dementietafels: delen en verbeteren' overgenomen van de koepelorganisatie leder(in). Binnen een dementietafel kunnen naastbetrokkenen en professionals hun kennis en ervaringen delen. In (bijna) elke provincie zijn dementietafels waarin zorgaanbieders en cliëntenorganisaties actief zijn. Ook is de universiteit van Groningen betrokken. KansPlus heeft het programma ook in 2021 ondersteund via het Kennis- en adviescentrum en de verenigingskanalen PlusPunt, de Nieuwsbrief en de website van KansPlus/VraagRaak.

In 2018 is het driejarige Programma Samen kom je verder gestart. Ook mensen met verstandelijke beperkingen krijgen steeds vaker te maken met dementie, omdat ook zij steeds ouder worden. Goede dementiezorg voor mensen met een verstandelijke beperking betekent dat de betrokkenen weten dat dementie voor kan komen bij deze mensen, in verschillende vormen, met verschillende kenmerken en met een verschillend verloop. Ook is het van belang dat de dementie tijdig gesignaleerd wordt, er een zorgvuldige diagnose plaatsvindt, er multidisciplinair samengewerkt wordt en de cliënt en zijn naasten betrokken zijn. Zo kan passende, persoonsgerichte ondersteuning geboden worden. In dit programma werken we vanaf 2018 drie jaar aan het verbeteren van de dementiezorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Er wordt met veel partijen nauw samengewerkt: Netwerk Gedragsdeskundigen Ouderen, Vilans, Philadelphia, Hanzehogeschool Groningen, VU, UMCG, Universiteit Tilburg.

KansPlus is projectleider van twee projecten binnen het programma: de campagne en het toerusten van familie en naasten.

Op 18 maart heeft een succesvol congres voor naasten van mensen met dementie plaatsgevonden. Kijk voor een terugblik op <https://www.kansplus.nl/2021/03/30/congres-herken-jij-dementie-18-maart-2021/>

Bouwsteen 4: lokale belangenbehartiging

Een belangrijk deel van de lokale belangenbehartiging vindt plaats bij en wordt uitgevoerd door 40 ledengroepen. Op <https://www.kansplus.nl/over-kansplus/ledengroepen/> is een overzicht te vinden van de ledengroepen met een verwijzing naar hun activiteiten. Het bestuur van KansPlus is trots op de ledengroepen en heeft grote waardering voor de vele vrijwilligers en het werk dat zij doen.

Voor de coronapandemie heeft KansPlus in een zestal regio's van het land een lokaal netwerk van belangenbehartigers voor mensen met een verstandelijke beperking opgericht. Door de corona problematiek was het in het afgelopen jaar niet mogelijk om live met deze netwerken bij elkaar te komen en het aantal netwerken in het land verder uit te breiden. Wel zijn de bestaande netwerken regelmatig voorzien van informatie door het dursturen van de nieuwsbrief Docu-alert en door ze op de hoogte te houden van landelijke overleggen over de coronapandemie.

Bouwsteen 5: Samenwerking

Zowel lokaal als landelijk intensiveert KansPlus de samenwerking met andere organisaties. In eerste instantie richten we ons op belangenorganisaties van en voor mensen met een verstandelijke beperking. Maar op gezamenlijke onderwerpen trekken we zeker ook samen op met andere organisaties zoals Ieder(in), VGN, het LSR en andere belangenorganisaties voor de vg-sector.

Enkele voorbeelden:

- Het in 2020 vanuit de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) gestarte Ruimtemakersoverleg waarin diverse zorgorganisaties, cliëntorganisaties en ouders/verwanten regelmatig met elkaar in gesprek gaan over de situatie en de gevolgen van de coronacrisis heeft in 2021 een vervolg gehad. Doel hiervan is om elkaars visie en ervaringen met elkaar te delen om zo een beter afgestemd beleid te kunnen voeren. Vanuit KansPlus nemen meerdere ouders en een beleidsadviseur deel.
- Met de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen directie en voorzitter van de VGN en directie en voorzitter van KansPlus.
- Met diverse andere organisaties werken we samen. Zoals met het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL) waar we in de werkgroep zitten om de palliatieve richtlijn voor mensen met een verstandelijke beperking te maken.
- Ook zijn we betrokken bij de Toiletalliantie. Een samenwerking waarbij diverse organisaties zich inzetten voor meer toegankelijke openbare toiletten in Nederland.
- Er is meegewerkt aan de totstandkoming van het platform Slim gezond/Get Wise.
- KansPlus heeft bijeenkomsten van de stuurgroep van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) bijgewoond. De LCvV is bemiddelaar en scheidsrechter bij meningsverschillen tussen cliëntenraden en zorginstellingen in de uitvoering van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. De LCvV wordt in stand gehouden door verschillende organisaties, waaronder KansPlus.
- Met het LSR werken we nauw samen in de organisatie en uitvoering van het jaarlijkse cliëntenradencongres.
- Met Vilans, Philadelphia werken we samen in het programma Herken jij Dementie. Streven is de samenwerking te verstevigen.

Bouwsteen 6: Zorg voor medewerkers

De zorg voor medewerkers en de kwaliteit van het werk is een voortdurend punt van aandacht. De ervaring leert dat in de loop van het jaar, door externe ontwikkelingen, nieuwe activiteiten op KansPlus afkomen en dat actualisering en aanpassing van het jaarplan nodig is. Dit is normaal gesproken zo, maar ook in 2021 heeft de coronacrisis maximale flexibiliteit en aanpassing van medewerkers gevraagd.

We streven ernaar dat er voldoende vrije ruimte is om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen. Zo werken we ook aan duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Het landelijk bestuur en het bureau van KansPlus werken ten behoeve van de leden en de vereniging. Klantvriendelijkheid en bereikbaarheid van bestuur en bureau zijn daarbij essentiële onderdelen.

6.1 Bureau organisatie

De capaciteit van het bureau omvat op 31 december 2021 4,4 fte.

Functies en werkzaamheden vinden plaats op de volgende werkterreinen: directie, directiesecretariaat, versterking dienstverlening, uitvoering projecten en lobbywerk, Kennis- en adviescentrum, financiële administratie, pr, communicatie en beheer klantrelatie. In 2021 is het landelijk bureau ondersteund door een vrijwilliger voor de ledenadministratie, zeven vrijwilligers voor het Kennis- en adviescentrum en een freelancer voor ICT-werkzaamheden.

Het directiesecretariaat is het front-office van KansPlus. Er wordt secretariële ondersteuning gegeven aan het landelijk bestuur KansPlus, de directie, het Kennis- en adviescentrum, PR/Communicatie en de Stichting Steunfonds KansPlus.

De werkzaamheden die uitgevoerd worden door de financiële administratie worden beschreven onder 'financiën en administratie'.

6.2 Financiën en administratie

Voor een uitgebreide toelichting op de exploitatie van de vereniging over het boekjaar 2021 verwijzen wij naar de jaarrekening 2021.

De jaarrekening 2020 van het landelijk bureau en de samengevoegde jaarrekening 2020 van de vereniging als geheel, zijn in de algemene vergadering van 19 juni 2021 goedgekeurd.

Het jaar 2021 stond in financiële zin in het teken van KansPlus Perspectief 2025, het plan om het slagvaardig functioneren van KansPlus op de middellange termijn te borgen. Perspectief 2025 ziet op de heroverweging van de positie van de vereniging in de breedste zin van het woord. Uitgangspunt hierbij is het behoud van de drie pijlers van KansPlus, te weten de landelijke en lokale belangenbehartiging, het organiseren van ontmoeting en het bieden van kennis & advies. Hiervoor is het kunnen beschikken over een professionele organisatie van de huidige omvang een voorwaarde. De lokale ledengroepen hebben daarbij de mogelijkheid om desgewenst - verbonden met KansPlus - binnen een eigen rechtspersoon hun breed gewaardeerde activiteiten uit te voeren. De algemene vergadering van 26 oktober 2021 heeft ingestemd met de uitvoering van Perspectief 2025.

Ook in 2021 is verder gewerkt aan de verduidelijking en vastlegging van de rollen en de verantwoordelijkheid van de ledengroepen en het landelijk bestuur. Wetgeving rond het bestuur en toezicht op rechtspersonen zoals KansPlus onderstrepen de noodzaak dit onderwerp verder te vervolgen.

Bij dit alles spelen de bestuursleden van de ledengroepen een belangrijke rol. Wij bedanken hen dan ook van harte voor hun inzet en hun bijdrage aan het financiële “reilen en zeilen” van de vereniging.

6.3 Public relations en communicatie

PR en communicatie omvatten werkzaamheden op het gebied van alle bouwstenen uit het beleidsplan. KansPlus heeft via verschillende communicatiemiddelen het belang en de werkzaamheden van de vereniging zo goed mogelijk onder de aandacht gebracht en haar leden zo goed mogelijk geïnformeerd.

Ook in 2021 is een deel van de communicatie bepaald door de coronacrisis en alles wat daarmee samenhangt.

In 2021 hebben we leden van KansPlus en aangesloten raden bij VraagRaak op de hoogte gehouden van de activiteiten van de landelijke organisatie via direct mailings (bereik 2500 emailadressen) en de websites www.kansplus.nl en www.vraagraad.nu. In 2021 is de KansPlus website vernieuwd. Dit als een resultaat van het project (her)structurering en modernisatie van de communicatieve uitingen van KansPlus met Internetdiensten Nederland (IDN) wat is gesubsidieerd door de Stichting Steunfonds.

Voor ledengroepen is er op de kansPlus website nu een intranet waarop voor hen organisatorisch relevante geplaatst wordt.

Op de KansPlus website zijn nieuwsberichten geplaatst, is de agenda bijgewerkt en is informatie geactualiseerd. De informatie op “Coronavirus: informatie en nieuws “ is actueel gehouden waarin relevante informatie omtrent de coronapandemie bij elkaar is geplaatst en makkelijk te vinden is. Op verzoek van ledengroepen zijn wijzigingen aan de ledengroep pagina’s uitgevoerd. Ledengroepen kunnen ook zelf hun pagina aanpassen en kunnen daarbij hulp vragen als dat nodig is.

Op de VraagRaak website zijn nieuwe berichten geplaatst, is de agenda bijgewerkt en is de informatie zo actueel mogelijk gehouden.

Regelmatig zijn nieuwsbrieven verstuurd naar leden, ledengroepen, cliëntenraden, familieverenigingen en belangstellenden: de KansPlus Nieuwsbrief 8 keer en 1 special over Dementie en de VraagRaak Nieuwsbrief 4 keer. De KansPlus Nieuwsbrief heeft een bereik van ongeveer 1900 unieke mailadressen. De VraagRaak nieuwsbrief heeft een bereik van zo’n 375 unieke mailadressen.

KansPlus is actief op de sociale media. <https://www.kansplus.nl/2015/09/09/sociale-mediakansplus/>. Het streven is om te reageren met opvattingen, vragen en opmerkingen die zich op het werkgebied van KansPlus/VraagRaak voordoen. Hierdoor is veel informatie ook toegankelijk voor niet leden en aangesloten raden. Ook heeft KansPlus een besloten facebookgroep waarin leden over voor hen relevante onderwerpen ervaringen kunnen delen. Er zijn infographics gemaakt (in samenwerking met Internetdiensten Nederland) die gebruikt worden in sociale media.

Het verenigingsblad PlusPunt met ZEG’s, het katern over (mede)zeggenschap, is ook in 2021 4 keer verschenen. Naast een papieren versie is ook steeds een digitale versie beschikbaar. In elk nummer verschijnen naast actuele artikelen en ervaringsverhalen ook vaste rubrieken.

Een aantal actuele onderwerpen die in 2021 aan de orde kwamen: dagbesteding in coronatijd, Slim gezond, meepraten over technologie, toekomst KansPlus, VN-verdrag handicap en Digitale Inclusie. Op de vernieuwde website is sinds 2021 steeds een 'sneak preview' van PlusPunt te lezen. <https://www.kansplus.nl/leden/pluspunt/> PlusPunt met Zeg's wordt gezien als een belangrijk communicatiemiddel waarmee we onze achterban breed informeren. Het voorwoord is ook in 2021 steeds door een ander lid van het landelijk bestuur geschreven.

KansPlus heeft ook in 2021 via andere media, zoals in brieven naar de Tweede Kamer, in overlegsituaties en externe contacten van zich laten horen over diverse onderwerpen en thema's. Verder worden we veel gevraagd voor deelname aan focusgroepen en klankbordgroepen en weten veel studenten ons te vinden voor informatie over de verstandelijk gehandicaptenzorg.

6.4 Het bestuur

Het landelijk bestuur heeft in 2021 12 keer vergaderd.

De algemene vergadering, het hoogste orgaan van de vereniging, is 2 keer bij elkaar geweest. Door de coronapandemie waren dit digitale bijeenkomsten. Voor meer informatie zie <https://www.kansplus.nl/leden/ledenvergaderingen-3/>

In 2021 bestond het landelijk bestuur van KansPlus uit de volgende personen:

Harold de Graaf, voorzitter
Paul Grimmelikhuisen, penningmeester
José Laheij, bestuurslid
Lola Leenes, bestuurslid
Lian Roovers, bestuurslid

Het landelijk bestuur van KansPlus is een zogenaamd meewerkend bestuur. Een paar voorbeelden hiervan zijn:

- deelgenomen aan werkgroepen over slaapstoornissen en wilsbekwaamheid
- de première bijgewoond van de film 'Laat mij mijn eigen gang maar gaan' over het leven van Henk van Dijk
- op bestuurlijk niveau gesprek gevoerd met het Zorginstituut
- een gesprek gehad met de Minister van VWS over vaccinaties

In 2021 is er een nauwe samenwerking geweest tussen landelijk bestuur en medewerkers onder andere in het kader van Perspectief 2025 en is er directie -en voorzittersoverleg geweest met EMB Nederland, Sien en dit Koningskind.

De verenigingsraad is het statutaire orgaan van de vereniging dat gevormd wordt door afgevaardigden van de ledengroepen, cliëntenraden en familieverbanden. In 2021 is de verenigingsraad niet bijeen geweest.

Slotwoord

Met dit jaaroverzicht doen we verslag van de activiteiten waarmee we bijdragen aan de missie en visie van KansPlus in het bevorderen van een goede kwaliteit van leven voor mensen met een verstandelijke beperking. Dit op het gebied van belangenbehartiging, dienstverlening en ontmoeting.

KansPlus kan niet zonder de gezamenlijke inzet van onze leden, de lokale ledengroepen en het landelijk bureau. Het landelijk bestuur is hen hiervoor veel dankbaarheid verschuldigd.

2021 in getallen

KansPlus

lidmaatschapsoort	1-1-2021	bij 2021	af 2021	31-12-2021
lidmaatschap KansPlus	4250	39	361	3928
gratis lid	7	0	0	7
gezinslidmaatschap	108	0	9	99
familielidmaatschap (hoofdlid)	62	6	5	63
familielidmaatschap	124	8	2	130
	4551	53	377	4227
abonnement PlusPunt/ZEG's	110	1	12	99

VraagRaak

lidmaatschap soort	31-12-2021	31-12-2020
Lidmaatschap familievereniging	3	3
Aansluiting VraagRaak < 50 cliënten	7	6
Aansluiting VraagRaak >50 <400 cliënten	23	23
Aansluiting VraagRaak >400 cliënten	17	17
Totaal	50	49

Kennis- en adviescentrum

Adviezen op onderwerp

Onderwerpen registraties	aantal	percentage
Wet- en regelgeving	84	16
vaccinaties	78	15
rechtsbescherming	51	10
(mede)zeggenschap	48	9
wonen	41	8
Doorverwijzen (cliëntondersteuning)	35	7

Registraties per kwartaal

	2021	2020	2019
1e kwartaal	177	138	113
2e kwartaal	132	285	98
3e kwartaal	102	148	98
4e kwartaal	103	153	83
totaal	514	724	392

Wijze van contact

email/website	249
telefoon	247
anders	18
totaal	514